

SAKSBEHANDLER
Einar Kartsen

VÅR REF.
09/02393-6

ARK. A - Kirker
54 (Lunder) Ringerike - Bu

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

+47 98202778

DERES DATO

VÅR DATO
15.04.2013

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Tunsberg biskop
Håkon Vs gate 1
3116 TØNSBERG

KOPI

Unntatt offentlighet jfr OFFL § 24,3.
Ledd

Lunder kirke - Brannsikring - Sprinkleranlegg

Vi viser til søknad fra Ringerike kirkelige fellesråd om installering av slokkeanlegg i Lunder kirke med vedlagt beskrivelse og tegninger fra Bt-brannteknikk. Lunder kirke står på Riksantikvarens liste over verneverdige kirker. Riksantikvaren gir derfor råd til biskopen som skal fatte endelig vedtak.

Vi anbefaler at anlegget monteres iht. planene fra Bt-brannteknikk med følgende presiseringer:

Tekniske krav

- Det bør sørges for sikring av alle rom innvendig der det er fare for at branner kan oppstå og utvendig der det er risiko for påtenning.
- Det bør monteres et tørt anlegg, dvs. et anlegg som står med luft i rørene.
- Anlegget bør monteres i korrosjonsbestandig materiale, galvanisert stål, rustfritt stål eller kopper.
- Det bør sørges for nødvendige ukentlige kontroller av lokal vaktmester og økende av årlig vedlikehold av rørleggerfirma.

Minst mulig fysiske inngrep

- Hulltaking og festing i originalmateriale bør unngås.
- Alle hull bør tas så små som mulig.
- Det bør benyttes så små skruer og fester som mulig.
- Det bør benyttes så små rørdimensjoner som mulig.

Så lite synlig som mulig

- Anlegget bør monteres slik at det blir minst mulig skjemmende.
- Det bør bores fra den siden som er synlig for publikum.
- Omfanget av synlige rør må begrenses.
- Rør og dyser bør monteres slik at de er minst mulig synlig.
- Rør bør monteres så nær underlaget som mulig. Samtidig bør bend unngås. Det bør velges den løsning som blir minst skjemmende i hvert tilfelle.
- Rør bør festes med helbånd.
- Dyser i tak bør monteres uten dekkskiver.
- Dyser bør leveres i natur messing, ev. i samme farge som bakenforliggende flate (ev. mørkere og mindre farget enn underlaget).

RINGERIKE KIRKELIGE FELLESRÅD KIRKEVERGEN	
Reg.nr.	Saksbeff.
07 MAI 2013	
Ark.kode	
Sak	
Kassasjon	

- Synlige rør bør males i samme farge som bakenforliggende flate. Bruk oljebasert maling for å unngå rustutslag ved gjengeparti med mer.
- Rør og dyser under gallerier bør plasseres slik at de er minst mulig synlige sett fra midtgang og mot galleriet. Dersom det er mulig kan rørene legges oppe på galleri (ev. i bjelkelaget) slik at synlige rør nede i kirkerommet unngås.
- Vi vil foreslå at det vertikale hovedrøret føres opp innvendig i tårnbygget (sideinngang/sidetrapp). Røret føres inn i kirken under bakken. Vi vil ikke anbefale at røret kasses inn, men males i samme farge som veggen.

Vedlagte retningslinjer for tekniske installasjoner bør legges til grunn for arbeidene.

Krav til utførende

Det bør benyttes rørleggere som kan dokumentere at de har utført montering av slokkeanlegg i verneverdige bygninger tidligere.

Bygningsmessige arbeider

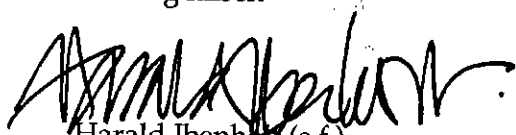
Hulltaking, åpning av bord og andre bygningsmessige arbeider bør foretas av håndverker med erfaring fra antikvarisk arbeid.

Videre oppfølging

Riksantikvaren vil be om at tiltakshaver tar kontakt med Riksantikvaren v/Einar Karlsen, tel. 982 02 778 for videre oppfølging og en ev. befaring før oppstart.

Forebyggende brannvern må være ivaretatt i forbindelse med arbeidene. Ansvarlige håndverkere må undertegne vedlagte arbeidstillatelse for bygningsmessige arbeider. NB! Varme arbeider må ikke forekomme i kirken.

Vennlig hilsen

Harald Ibenhøien (e.f.)
seksjonssjef

Einar Karlsen

Vedlegg: 2

Kopi til: Ringerike kirkelige fellesråd , Serviceboks 4, 3504 HØNEFOSS/ Buskerud fylkeskommune , Postboks 3563, 3007 DRAMMEN/ Jan Haraldseth, Bt - Brannteknikk